

не тільки в рамках традиційних методів державного регулювання, але і за допомогою пропаганди інноваційної культури [3, с.266].

З огляду на вищесказане можемо зазначити, що екологічна політика – це основа для інноваційних розробок. Особливого значення набувають державна політика, її послідовність, наскрізний характер. Пріоритети розвитку та збереження довкілля повинні формувати не тільки економічну складову розвитку, але й ментальні аспекти як фактор попиту на інновації. Політика екологічної безпеки в деяких випадках виступає як обмежувач інноваційних розробок, що мають потенційну або реальну небезпеку [3, с.266].

З управлінського погляду екологічна безпека на сучасному етапі глобального прагнення до сталого розвитку та спрямування світового політикуму й підприємництва на екологізацію господарської діяльності з позицій структурно-динамічної теорії є органічною та невід’ємною складовою таких видів інноваційної діяльності, як [3, с.266]: інструментальна підготовка й організація виробництва. Саме на цьому етапі закладається екологічна складова виробництва через зміни в процедурах, методах і стандартах виробництва й контролю якості виготовлення нового продукту або застосування нового технологічного процесу, придбання виробничого устаткування тощо; запуск виробництва та проектні розробки. На цьому етапі нормам екологічної безпеки повинні відповідати нові модифікації продукту й технологічного процесу, що потім коригуються для відповідності нормам та стандартам на етапі запуску пробного виробництва, а також перепідготовка персоналу за принципами екоменеджменту, застосування нових технологій та устаткування; маркетинг нових продуктів, що включає попереднє дослідження ринку, адаптацію продукту до різних ринків або підготовку ринку до прийняття нової продукції, створення нового ринку, проведення рекламних кампаній тощо; придбання не упередженої технології у формі патентів, ліцензій, розкриття ноу-хау, торговельних марок, конструкцій, моделей і послуг технологічного змісту чи упередженої технології (машин й устаткування, за своїм технологічним змістом пов’язаних із упровадженням продуктивних або технологічних інновацій). З позицій екологічної безпеки саме ця складова повинна ретельно досліджуватися державою за допомогою нормативно-правових механізмів та стандартів для заборони виведення на ринок псевдоінновацій, що базуються на другорядних технологіях, які не виправдали себе або заборонені в інших країнах.

Отже, екологічна безпека є однією з найвагоміших проблем суспільства, а система екобезпеки є ключовим елементом національної безпеки держави, умовою переходу на вищий щабель соціально-економічного розвитку, а тому вона повинна набути статусу обов’язкової умови життя і діяльності кожної особи і всього суспільства.

Література: 1. І.Брижань Екологічні інновації та сталий розвиток України [Електронний ресурс] // ElectronicSumyStateUniversityInstitutionalRepository - Режим доступу: <http://www.essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/28927/1/Bryzhan.pdf> 2. С.Ілляшенко Впровадження екологічних інновацій як передумова переходу вітчизняної економіки на екологічно-збалансований інноваційний розвиток: проблеми і перспективи[Електронний ресурс] // Сталий розвиток та екологічна безпека суспільства в економічних трансформаціях - Режим доступу: http://ndisrp.ucoz.ua/ld/0/14_konference_BS_2.pdf 3. Інноваційний потенціал забезпечення екологічної безпеки у контексті структурно-динамічної теорії продуктивних сил [Електронний ресурс] // Вісник НБУ - Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Mimi/2011_4_2/5_1.pdf

Гринько Т.В.,

*д. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту та туризму ДНУ імені Олеса Гончара,
м. Дніпропетровськ, Україна*

Кошевий М.М.,

*пошукач Інституту економіки промисловості НАН України,
м. Донецьк, Україна*

ДОСЛІДЖЕННЯ ПІДХОДІВ ДО ОЦІНКИ НАУКОЄМНОСТІ ПРОДУКЦІЇ

В умовах інноваційної моделі розвитку національної економіки інтенсифікація наукоємного виробництва є однією з передумов усунення недоліків у її функціонуванні. Розвиток наукоємних виробництв у промисловості можливий за умови відповідного організаційного та економічного їх забезпечення, що потребує формування відповідної

державної політики, спрямованої на розширення матеріально-технічної бази наукоємних виробництв, покращення їх фінансової бази тощо. Сьогодні існує значна кількість наукових доробок з проблематики наукоємності. Їх огляд засвідчує, що всі дослідники визначають необхідність розвитку наукоємного сектору економіки, але в той же час серед них спостерігається неоднозначне розуміння поняття наукоємності. А це породжує деяке спотворення інформації та її неможливість вірного використання при проведенні аналізу та прийнятті рішень.

Наукоємність – це один з показників, що характеризує технологію та відображає ступінь її зв'язку з науковими дослідженнями та розробками. Враховуючи зазначене, необхідно погодитись з точкою зору російських науковців А. Н. Авдулова та А. Н. Кулькіна [1] щодо сутності наукоємної технології, якою доцільно вважати ту технологію, що включає в себе об'єми досліджень і розробок, які перевищують середнє значення цього показника технологій у певній галузі економіки. Крім того, наукоємність являє собою показник, що відображає рівень наукової забезпеченості та використання у виробничих процесах, підприємницькій чи іншій діяльності науково-дослідних, проектно-конструкторських, інжинірингових розробок, інших інноваційних розробок і винаходів, який вимірюється питомою вагою витрат, вкладених у науково-технічні проекти чи наукові розробки в ціні продукції (вартість робіт чи послуг) або ж це рівень витрат на наукові дослідження та розробки в загальних витратах на виробництво певної продукції.

Сутність дефініції «наукоємність» слід визначити як показник, що характеризує ступінь наукового забезпечення та використання у виробництві наукових розробок, який відображає економічну пропорцію між науково-технічною та інноваційною діяльністю та виробництвом.

Виділяють три методи оцінки наукоємності. За першим методом наукоємність визначається як відношення витрат на НДДКР: до вартості конкретного виробу (або обсягу продажів), до вартості виробленої продукції (або обсягу її продажів) або до величини валового внутрішнього продукту (або національного доходу). У відповідності до другого методу наукоємність визначається як відношення чисельності зайнятих у сфері НДДКР інженерів і наукових працівників до загальної кількості зайнятих у цій галузі (наукоємність праці) [4]. Третій метод виміру наукоємності – ресурсний, що був запропонований у роботі П. А. Кульвевцем [2]. Врахування існуючих критеріїв і методів потребує узагальнення наявних наукових підходів до визначення поняття «наукоємність продукції». По-перше, наукоємність продукції – це показник, що відображає міру зв'язку з науковими дослідженнями та розробками. По-друге, наукоємність продукції – це критерій визначення міри участі науки у виробництві певної продукції. І по-третє, наукоємність продукції – це показник, який характеризує ступінь наукового забезпечення та використання у виробничих процесах і господарській діяльності науково-дослідних, проектно-конструкторських та інжинірингових розробок і винаходів, що визначається питомою вагою витрат, понесених на науково-технічні розробки в ціні виробленої продукції. Узагальнюючи вище зазначене, доцільно наукоємність продукції визначити як міру як міру наукового забезпечення та використання наукових розробок при виробництві продукції суб'єктами господарювання.

Література: 1. Авдулов А.Н. Наукоёмкие технологии их роль в современной экономике [Электронный ресурс] / Авдулов А. Н., Кулькин А. М. – Режим доступа: http://w3.rfbr.ru/default.asp?doc_id=5767. 2. Кульвевец П. А. Наукоёмкость производства и труда: Аналит. обзор [Текст] / П. А. Кульвевец. – Вильнюс: ЛитНИИИТИ, 1985. – 48 с. 3. Узун Д. Д. Исследование границ области применения показателя наукоёмкости [Текст] / Д. Д. Узун // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики. – 2010. – №4 (12). – С. 39-47. 4. Федоров С. Ф. Сущность и специфические особенности наукоёмких отраслей [Текст] / С. Ф. Федоров // Креативная экономика. – 2009. – № 12 (36). – С. 50-53.

Довженко О.А.,

*студент 4 курсу факультету правознавства Національної академії внутрішніх справ,
м.Київ, Україна*

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ МАЛОГО ІННОВАЦІЙНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

За період з 1994 по 2009 роки в Україні мало місце падіння інноваційної активності підприємств майже у 2,5 рази, а саме: з рівня 26 % у 1994 році до рівня 10,7 % у 2009 році.